

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 78/25
19.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Марија Лазић, адвокат из Београда, Дели Радивоја бр. 31, против тужене-противтужиље ББ из ..., са тренутном адресом становања, ..., чији је пуномоћник Златко Чудић, адвокат из Београда, Адмирала Гепрата бр. 8А/II, ради развода брака, вршења родитељског права и др., одлучујући о жалбама тужиоца-противтуженог и тужене-противтужиље изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П2 406/18 од 27.01.2023. године, исправљеном решењем истог суда П2 406/18 од 28.09.2023. године, о жалби тужиоца-противтуженог изјављеној против решења Првог основног суда у Београду П2 406/18 од 28.09.2023. године и о жалби тужене-противтужиље изјављеној против решења Првог основног суда у Београду П2 406/18 од 24.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.3.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужене-противтужиље ББ из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 406/18 од 27.01.2023. године, исправљена решењем истог суда П2 406/18 од 28.09.2023. године, у ставовима првом, четвртном, деветом и десетом изреке пресуде.

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П2 406/18 од 27.01.2023. године, исправљена решењем истог суда П2 406/18 од 28.09.2023. године, у ставовима петом, шестом, седмом, једанаестом и дванаестом изреке и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужене-противтужиље ББ из ... изјављена против одлуке у ставовима петом и осмом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П2 406/18 од 27.01.2023. године, исправљене решењем истог суда П2 406/18 од 28.09.2023. године, као недозвољена.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужиоца-противтуженог АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Првог основног суда у Београду П2 406/18 од 28.09.2023.

године.

УКИДА СЕ решење Првог основног суда у Београду П2 406/18 од 24.05.2023. године и у погледу ове одлуке предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, исправљеном решењем од 28.09.2023. године, одбачен је захтев да се утврди да су АА рођен... године у Београду ЈМБГ ..., од оца ..., држављанин Републике Србије и ВВ рођен ... године у ..., држављанину Новог Зеланда иста особа, као недозвољен. Ставом другим изреке пресуде, разведен је брак закључен дана 15.02.2014. године у Београду, уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје Врачар, под текућим бројем ... за 2014. годину између тужиље ББ, рођене ..., рођене дана ... године у ..., од мајке ... и оца ... и туженог АА, рођеног ... године у ..., од оца ... и мајке ... Ставом трећим изреке пресуде, малолетно дете парничних странака ГГ, рођена дана ... године у ..., поверена је на негу старање и васпитање мајци ББ, која ће родитељско право вршити самостално. Ставом четвртим изреке пресуде уређено је одржавање личних односа малолетне ГГ са оцем АА, на тај начин што ће се малолетно дете са оцем виђати: сваки други викенд у петак у 16,00 часова до недеље у 19,00 часова; сваки други празник; сваки други рођендан; на очеву крсну славу; и 10 дана зими и 20 дана лети, у којим терминима ће отац дете преузимати са адресе у улици ... у ... где дете живи са мајком и по завршетку термина дете враћати на исту адресу. Одређено је да отац има обавезу да свој долазак у Србију најави мајци малолетног детета ББ 7 дана пре термина доласка, а како би дете било припремљено на одржавање контакта са оцем, у складу са одређеним моделом виђања. Ставом петим изреке пресуде, обавезан је тужилац-противтужени АА да на име свог доприноса за издржавање ћерке, малолетне ГГ плаћа месечно износ од 700,00 еура, сваког првог до петнаестог у месецу за текући месец, почев од 02.04.2018. године, па убудуће, док за то постоје законски услови, на прецизно наведене рачуне законске заступнице малолетне мајке детета ББ (текући девизни или текући динарски), а који рачуни се воде код "АИК Банке" а.д. Београд. Ставом шестим изреке пресуде, одбијен је тужбени захтев тужиоца-противтуженог у делу у коме је тражио да на име свог дела доприноса на име издржавања малолетне ГГ месечно плаћа износ од 500,00 еура, у динарској противвредности по средњем курсу НБС сваког првог до петнаестог у месецу за текући месец, а ставом седмим изреке пресуде усвојен је противтужбени захтев, па је делимично лишен родитељског права АА, рођен у ... дана ... године, у односу на малолетну ГГ, у делу који се односи на промену школе, промену места пребивалишта, упис и промену школе, регулисање пасоша и виза за малолетно дете, као и путовање ван граница Републике Србије. Ставом осмим изреке пресуде, усвојен је противтужбени захтев тужене-противтужиље, па је утврђено да малолетна ГГ из ... има право становања заједно са мајком, законском заступницом ББ на стану ..., евид. бр. 18 на четвртој спрату у улици ..., површине 62м², који се налази на кат. парцели број ... у власништву АА, уписан у катастар непокретности, Л.н. ... КО ..., које ће трајати до пунолетства малолетне ГГ, што је тужилац-противтужени АА дужан признати и трпети да се ово право становања упише у катастар непокретности. Ставом деветим изреке пресуде, одбачен је противтужбени захтев тужене-противтужиље у делу у коме је

тражила да се обавезе тужени АА да кључеве од стана број ... евид. бр. 18 на четвртном спрату, у улици ..., површине 62м², на кп.бр. ..., као и кључеве просторија у стану и поштанског сандучета, испражњених од свих лица и ствари преда малолетној ГГ и ББ на мирно и несметано коришћење. Ставом десетим изреке пресуде, одбијен је противтужбени захтев тужене-противтужиље којим је тражила да се лични односи малолетне ГГ са оцем АА уреде на тај начин, што ће се обезбедити поступност у успостављању самосталног провођења времена оца са дететом, тако што би први сусрет отац провео са дететом и то један сат у присуству мајке, а један сат самостално са оцем, други сусрет један сат у присуству мајке, а два сата у присуству оца, трећи сусрет један сат у присуству мајке, а три сата самостално са оцем, четврти сусрет један сат у присуству мајке, а четири сата самостално са оцем, а по успостављању самосталног провођења времена детета и оца, тужилац-противтужени би проводио са дететом, без ноћивања детета код оца, сваки други петак, суботу и недељу од 9,00-19,00 часова, сваки други празник, сваки други рођендан и очеву крсну славу без ноћивања код оца. Ставом једанаестим изреке пресуде, одбијен је противтужбени захтев тужене-противтужиље којим је тражила да се обавезе тужилац-противтужени АА да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне ГГ плаћа месечно износ од 25% од редовних месечних новчаних примања које остварује, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање сваког првог до петог у месецу за текући месец почев од 01.04.2018. године, па убудуће, док за то постоје законски услови, с тим да је заостале рате дужан платити одједном у року од 8 дана по пријему писменог отправка пресуде, а у случају доцње камату по закону за сваки месечни износ посебно, почев од дана доцње до исплате све на прецизно одређени рачун законског заступника малолетног детета, мајке ББ (текући девизни или динарски) код "АИК Банка" а.д. Београд. Ставом дванаестим изреке пресуде, одређено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Решењем Првог основног суда у Београду од 28.09.2023. године, првостепени суд је исправио наведену пресуду Првог основног суда у Београду П2 406/18 од 27.01.2023. године у образложењу, на страни тридесетдругој, шестом реду, тако што уместо навода: " тужена-противтужиља са мал. дететом до фебруара 2022. године живела у стану у ул. ..., који је у власништву тужиоца" треба да стоји „у власништву оца тужиоца”, док је у преосталом делу у погледу означања имена тужиоца-противтуженог, одбијен захтев тужиоца за исправку пресуде П2 406/18 од 27.01.2023. године. Даље је констатовано да у преосталом делу, пресуда остаје неизмењена, те да исправка чини саставни део изворника пресуде.

Решењем истог суда П2 406/18 од 24.05.2023. године, извршена је исправка тако што се: у уводу пресуде у четвртном реду; у ставу четвртном изреке пресуде, ред први; у ставу петом изреке пресуде, ред први и у ставу седмом изреке пресуде, ред други, иза имена и презимена АА, брише "(...)", те је констатовано да у преосталом делу, пресуда остаје неизмењена.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавиле обе парничне странке и то тужилац-противтужени, побијајући је у ставовима петом, шестом, седмом и дванаестом изреке, а тужена-противтужиља побијајући је у ставовима првом, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом, деветом, десетом, једанаестом изреке, обоје из свих законом прописаних разлога.

Тужилац-противтужени благовременом жалбом побија и решење од 28.09.2023. године, а тужена-противтужилца жалбом побија решење од 24.05.2023. године, обоје из свих законом прописаних разлога.

Обе странке су доставиле одговоре на жалбе супротне стране.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу овлашћења из одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама) и правилност побијаних решења у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку, а у вези одредбе члана 402 истог Закона, Апелациони суд је оценио да су жалбе парничних делимично основане.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а у потврђујућем делу није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12 истог члана, на коју се неосновано жалбама указује, с обзиром на то да је првостепени суд у том делу, за своје одлуке дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, па се правилност и законитост истих могу са сигурношћу испитати.

Из доказа изведених у првостепеном поступку и стања у списима предмета, утврђено је да је дана 15.02.2014. године закључен брак између тужиоца-противтуженог АА и тужене-противтужилце ББ, рођене ..., уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје Врачар, под текућим бројем ... за 2014. годину. У току трајања брака, дана ... године рођено је заједничко дете парничних странака ГГ, чије је рођење уписано у матичну књигу рођених за матично подручје Звездара, под текућим бројем ... за 2015. годину. У време рођења малолетног детета, а и пре тога тужилац-противтужени АА живео је и радио у Катару, док је ББ живела и боравила са малолетном ГГ у ..., а заједничко време су проводили када је АА долазио у Србију, с тим што су у време ГГ првог рођендана дете и мајка провеле два месеца у Катару, након чега су се вратиле у Србију. Све до априла 2017. године, АА, који је у Србију долазио 3 до 4 пута годишње, боравио је у стану у коме су живеле и ББ и малолетна ГГ у ..., у ул. ..., који је био у власништву његовог оца, а након тога од августа 2017. године, када је долазио у Београд, боравио је у стану својих родитеља. Како се више не остварује сврха брака, странке су биле сагласне у погледу предлога да се брак разведе и да се малолетна ГГ повери мајци на самостално вршење родитељског права. Из налаза и мишљења органа старатељства Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Врачар, од 4.5.2018. године, изјашњења овог органа од 9.7.2018. године, допунског налаза и мишљења од 2.10.2018. године и налаза и мишљења овог органа од 14.10.2020. године, утврђено је да су и ББ и АА сагласни да се брак разведе и да се малолетно дете повери мајци ББ на самостално вршење родитељског права, што је по мишљењу органа старатељства у најбољем интересу малолетне ГГ. Мајка је процењена као родитељ који поседује добре родитељске компетенције, са малолетном ГГ има емоционално близак и стабилан однос, схвата улогу и важност другог родитеља за раст и развој детета. У обављеном разговору АА, отац детета, навео је да годишње има 30 дана одмора, уобичајено за време верских празника, те да је до дана давања првог налаза и мишљења, 4.5.2018. године, када је дете било у узрасту од 3 године, са

ГГ проводио време у присуству мајке и то приликом долазака у Србију, изузев два месеца које су провели сви заједно у Катару у време ГГ првог рођендана. Стога је предложено да се одржавање личних односа оца са малолетном ГГ регулише тако што би отац био у обавези да свој долазак у Србију најави путем имејла, те тако што би први сусрет са малолетним дететом провео један сат у присуству мајке, а два сата самостално, а затим би се период самосталног боравка са малолетном ГГ постепено повећавао. По успостављању контакта, за време боравка у Србији, са малолетном ГГ би проводио сваки други дан у трајању од по 4 сата, тј. понедељак и среда по 4 сата после завршетка обавезе у вртићу, а суботом би проводио 8 сати, тако што би преузимао и враћао је на адресу где живи са мајком. У изјашњењу на примедбе тужиоца, од 9.7.2018. године, орган старатељства је остао при датом налазу и мишљењу, наводећи да опсервација контакта оца са ГГ није обављена, с обзиром на то да корисник живи и ради у Катару, а да мајка није проблематизовала редовно одржавање контакта оца са дететом током боравка у Србији, већ их је подржавала и схватала улогу и важност оца за раст и развој детета. У допунском налазу и мишљењу органа старатељства од 2.10.2018. године, који је донет након што је опсервиран контакт малолетне ГГ са оцем, у стану где дете живи са мајком, орган старатељства је дао мишљење да је уведеној стручној процедури процењено да отац има добар контакт са малолетном ГГ, да је девојчица у контакту опуштена, радо га прихвата и радује му се, чему доприносе како вештина оца, тако и добра припрема девојчице од стране мајке. По мишљењу Градског центра за социјални рад, модел одржавања личних односа који је предложио отац није био у интересу малолетне ГГ и није га било могуће реализовати, с обзиром на то да отац живи и ради у Катару, да у току године у Србији борави 30 дана и то углавном за време празника и крајем августа и почетком септембра када користи годишњи одмор. Имајући у виду тадашњи узраст и потребе малолетне ГГ да редовно и у континуитету виђа оца, а уз ограничење да отац живи и ради у иностранству и да укупно у току једне године проводи 30 дана у Србији, предложено је да се лични однос одржава тако што би отац најавио имејлом долазак мајци 7 дана унапред, за време боравка у Београду отац би проводио са малолетном ГГ сваки дан у трајању од 4 сата, и то почев од 15,00 часова до 19,00 часова, тако што би је преузимао и враћао на адресу мајке. У датом изјашњењу на изнете примедбе тужиоца-противтуженог на допунски налаз и мишљење, орган старатељства је остао при датом налазу и мишљењу, наводећи да су примедбе које се односе на одржавање контакта у будућем периоду неосноване, с обзиром на то да Центар за социјални рад процењује искључиво актуелну ситуацију. Имајући у виду узраст малолетне ГГ, као и да отац живи и ради у другој држави и да у Београду борави само неколико пута годишње, у континуитету од 7-10 дана, модел предложен од стране оца не прати потребе детета и није у најбољем интересу малолетне ГГ. У налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Врачар, од 14.10.2020. године, који је дат по основу предлога тужене-противтужиље за доношење привремене мере и делимично лишење родитељског права, орган старатељства је навео да је отац последњи пут у Србији био у децембру 2019. године, након чега због епидемиолошке ситуације није долазио, да ГГ истиче пасош у јануару 2021. године, те да је мајци онемогућено да води дете на море с обзиром на то да нема сагласност оца као другог родитеља. Такође, наведено је да малолетна ГГ похађа приватни вртић, те да мајка нема могућности да је пребаци у државни вртић, јер ни за то нема сагласност другог родитеља, као ни за пријаву места пребивалишта, уколико се исели из стана у коме сада живе. По наводима мајке, отац месечно шаље износ од 600 еура, од чега она плаћа вртић у износу од 450 еура, а 150 еура користи за

издржавање детета, које иде на индивидуалне часове пливања. Сходно наведеном, орган старатељства дао је сагласност за одређивање предложене привремене мере којом се малолетна ГГ поверава мајци на самостално вршење родитељског права. Такође се сагласио да се отац делимично лиши родитељског права у делу који се односи на промену вртића или школе, промену места пребивалишта, упис и промену школе, регулисање пасоша и визе за малолетно дете, као и за путовање ван граница Републике Србије, наводећи да отац живи и ради у Катару, да са мајком детета има неслагања везано за крупна питања која се тичу интереса малолетног детета, те да није дао сагласност да мајка упише дете у државни вртић, нити је доставио свој уговор о раду како би мајка то питање регулисала. Такође, родитељи немају сагласност везано за упис детета у школу, отац инсистира на приватној школи, а мајка на државној, што све може угрозити право детета на образовање. Такође, мајка са малолетном ГГ не може да путује ван граница Србије, а има и спора међу супружницима у вези пријаве пребивалишта малолетног детета, те би о свему требало да одлучује родитељ коме је дете поверено на самостално вршење родитељског права. Током поступка је извршено и вештачење комисије судских вештака у саставу др Милорад Вукашиновић, специјалиста неуропсихијатрије и професор др Нада Јанковић, специјалиста медицинске психологије, који су у датом налазу и мишљењу од 29.11.2018. године, навели да је тужилац АА савестан и оријентисан према себи и другима, и у времену и простору, мишљење је доминантно, апстрактно, очувано по форми и садржају. Пажња је очувана, правилно је усмерава и добро одржава, а у сфери опажања такође нема поремећаја. У расположењу је доминантно стање благодати, добродушности и отворености, које лако прелази у љутњу када је тема однос са супругом. Емотивно се труди да остави утисак стабилности, али је пререстрективан у испољавању, што је маркер појачане самоконтроле. Интелектуално функционише изнад просека, а знања су у складу са образовањем и склоностима. Војно нагонски динаминзи су без знакова компромитованости, не болује од трајне душевне болести, нити од пролазног душевног поремећаја, као ни од душевне заосталости. Родитељски капацитети АА су очувани, те је потребно проширити модел виђања са кћерком, али га и ускладити са бројем дана које он може да одвоји за активности. Испитаников селф-концепт укључује генералну позитивну самопроцену, коју карактерише оптимално задовољство собом, са добро артикулисаним осећајем ко је и шта су његови циљеви. Интерперсонално, испитаника карактерише снажна потреба за пажњом и афилијативношћу, што може резултирати и контролишућим понашањем, а у повишеној потреби да задовољи властите импулсе ипак не занемарује потребе других. Мајка ББ је свесна, оријентисана према себи, другима и у времену и простору. Претежно апстрактно мишљење очувано по форми и садржају, пажња је очувана, правилно је усмерава и добро одржава. Нема поремећаја у сфери опажања. Расположење је неупадљиво, у складу са ситуацијом вештачења, без појаве дефанзивног става према вештацима и вештачењу. Емотивно је еутимична и интелектуално функционише у оквиру просека, а знања су у складу са образовањем. Војно-нагонски динаминзи су без знакова компромитованости и не болује од трајне душевне болести, нити од пролазног душевног поремећаја, као ни од душевне заосталости. Родитељски капацитети ББ су очивани и доказани у пракси. Свесна је улоге оца у одгајању детета и не противи се одржавању односа са њиховом малолетном ћерком ГГ. У интерперсоналним односима препознаје и испољава потребу за блискошћу, на начин сличан већини људи, други могу да је опажају као допадљиву и друштвену, али некада може имати превелика очекивања од релације. ГГ у тренутку вештачења има 4,5 година и развоја је у складу са узрастом. Има добар и емотивно

топао однос са оба родитеља, а вештаци нису опсервирани знаке могућег одбацивања оца. У потпуности је адаптирана на живот са мајком, уз актуелни модел повремених виђања са оцем, који свакако мора да се прошири. Закључно – ни отац ни мајка не испуњавају знаке ни симптоме било ког тежег поремећаја душевног здравља, који би их искључивао или значајније компромитовао њихову способност за вршење родитељског права над малолетним дететом. У односу на родителство, отац и мајка испољавају високу мотивисаност, уз предност на страни мајке у адекватном препознавању и одговору на развојне емоционалне потребе детета, јер дете живи са њом. Међутим, отац жели да се укључи у развојне токове ћерке па иако живи и ради у Катару и стварно може да искористи укупно 30 дана свог годишњег одмора у току године, вештаци предлажу уобичајени модел виђања оца и малолетне ГГ: сваки други викенд (од петка у 16 часова до недеље у 19 часова) сваки други празник, сваки други рођендан и очева крсна слава. Наведено би се спроводило у складу са могућностима одсуства оца са посла и обезбедило би поступност у успостављању самосталног провођења времена са оцем. Како малолетна ГГ није самостално проводила време са оцем у односу на провођење годишњег одмора, предлаже се у првој години седам дана зими и 10 дана лети, а ако све прође без проблема надаље се предлаже 10 дана зими и 20 дана лети. У датом исказу, судски вештаци су остали при датом налазу и мишљењу, датом у најбољем интересу малолетног детета. Судски вештак Нада Јанковић је навела да су оба родитеља процењена као подобни родитељи, с тим што је малолетно дете више управљено ка мајци, из разлога времена које проводи са њом. У односу на оца има позитивне емоције, па је дат модел виђања који је планиран на дуге стазе, иако отац чињенично не може виђати дете увек по датом моделу, већ само онда када је у Србији. Комисија је мишљења да модел треба тако одредити да не би изискивао сталне промене, а имајући у виду планове тужиоца који су им предочени да се временом приближи Србији и пређе у Европу, или да се можда врати у Србију. Приликом вештачења нису нашли елементе код једног или другог родитеља који указују на евентуалну потребу делимичног лишења родитељског права, а уколико се родитељи не могу договорити око најбољег интереса детета, онда имају дефект у погледу вршења родитељског права. Уколико и постоји спор родитеља око било ког важног питања у вези интереса малолетног детета, важно је проценити да ли је неслагање настало као последица незавршеног партнерског односа или постоје рационални разлози за то. У датом исказу вештак Др Милорад Вукашиновић, појаснио је да се наводи у датом мишљењу “Ако све прође без проблема” односе на период потребан за привикавање, односно адаптацију детета на дужи континуирани период који ће провести са оцем, имајући у виду да је дете највећи период свог живота проводило са мајком, али он не очекује настајање великих проблема, већ је потребно време да се дете прилагоди.

Из исказа тужиље и приложене писане документације суд је утврдио да је тужиља запослена на неодређено време на радном месту сарадник за управљање паковним материјалом у фирми “...” и остварује месечну зараду од 90.000,00 динара, топли оброк од 6.000,00 динара и накнаду за превоз када одлази на посао, при чем је у време давања исказа радила од куће и то је стање које траје уназад три године. Тужиља-противтужена не поседује непокретности на своје име, као ни аутомобил и нема обавезу издржавања других лица, кредитно је задужена по кредитној картици и месечна рата је око 6.800,00 динара. У погледу потреба малолетне ГГ, навела је да је дете здраво, узраста 8 година, похађа први разред основне школе. Уџбенике није плаћала али је докупила лектуру и два уџбеника, што је коштало укупно 1.700,00 динара. ГГ иде на часове енглеског

језика који месечно коштају 8.700,00 динара, часове немачког језика који по семестру коштају 25.000,00 динара, односно укупно 50.000,00 динара годишње. Већ пет година малолетна ГГ тренира балет, који месечно кошта 9.500,00 динара, а додатно купује балетску опрему и то хаљину која кошта 100 евра, балетанке 2.000,00 динара, трикое по 1.300,00 динара, костиме за наступе од 500-1.000,00 динара. ГГ се и такмичи и годишње има 6-10 такмичења за која се плаћа котизација од по 1.000,00-2.000,00 динара, али за сада није одлазила на такмичења ван земље. Малолетна ГГ иде и у школу сликања која кошта 6.000,00 динара месечно и материјал је укључен у цену. Одећу и обућу за дете обезбеђују и она и тужени-противтужилац, тако што јој је он у марту 2022. године дао 400 евра, а у септембру исте године још 250 евра за гардеробу и обућу. За време боравка у школи ГГ има организовани ручак, који у зависности од броја дана у месецу кошта 4.800,00 до 5.100,00 динара, а осим редовне исхране за коју не може да каже колико месечно кошта, ГГ купује и витамине за јачање имунитета који месечно коштају око 4.000,00 динара. Претходни рођендан је коштао 600 евра и организован је у приватном боравку који је ГГ тада похађала, а тужилац је на име прославе рођендана послао 1.500 евра, па је остатак новца потрошен на часове пливања и делимично за летовање у Турској. ГГ иде и на пливање које месечно кошта 300 евра, зато што су у питању индивидуални часови пливања. Претходног лета заједно су биле на летовању у Турској у Бодруму и аранжман је коштао 1.400 евра по особи, а са ... центром је ГГ била на Гочу, што је коштало 300 евра. На име рекреативне наставе-излета је платила 5.200,00 динара, а не зна колико ће убудуће то коштати. Она и ГГ од 17.02.2022. године живе у стану туженог-противтужиоца у улици ..., површине 67 м² за који су трошкови комуналија- Инфостан 8.000,00 динара и електрична енергија око 4.000,00 динара, али те рачуне плаћа тужени-противтужилац АА или његови родитељи. Она месечно плаћа пакет интернета, кабловске телевизије и телефона 2.000,00 динара, а од фебруара ће тај рачун бити 3.600,00 динара. Пре одређивања привремене мере имала је проблем да од туженог-противтужиоца добије сагласност за путовање са ГГ, али сада тих проблема нема, а иначе га обавештава о свим битним питањима у вези са ГГ. Пасош за ГГ је издат 2021. године и истиче 2026. године. ГГ се са оцем чује у просеку једном у три недеље, са њим се прошле 2022. године видела у септембру, а њих троје су заједно били два дана на Фрушкој гори у априлу месецу. Просечне месечне потребе малолетне ГГ износе сигурно око 200.000,00 динара, ако се обухвате све потребе уз летовање и зимовања, а она нема сазнања колика су стварна примања тужиоца, већ само зна да му је учињена понуда приликом запослења коју је доставила суду, са зарадом од око 10.000 долара, с тим што верује да је сада та зарада знатно већа, имајући у виду унапређења туженог у међувремену. По њеном сазнању тужилац има високи стандард живота, што закључује из тога што је изјавио да је купио последњи модел мерцедеса који се ретко може наћи у Србији и да живи у стану од 100 м² у близини посла у центру Дохе, храни се у ресторанима, има помоћ око одржавања стана. Из уговора о раду од 16.04.2018. године, суд је утврдио да је исти закључен између "... д.о.о. Београд, као послодавца и ББ, као запослене, за период од априла до октобра 2018. године, а из анекса број 1 овог уговора о раду од 16.10.2018. године, утврђено је да основна зарада запослене износи 97.760,00 динара увећана за прописани проценат од основице за сваку пуну годину радног стажа проведenu код послодавца на име минулог рада. Из саобаћајне дозволе издате дана 30.11.2018. године, утврђено је да је ББ власник возила марке "Toyota verso" регистарке ознаке ..., а из уверења Градске управе Града Београда од 27.02.2020. године, утврђено је да ББ и ГГ нису пореске обвезнице по основу пореза на имовину. Из овереног превода изјаве дате пред

органима Новог Зеланда, суд је утврдио да је АА променио име у ВВ дана 30.06.2003. године, а из приложене копије пасоша произилази да је држављанин Новог Зеланда. Из превода условне понуде за заснивање радног односа од 12.01.2015. године, произилази да је на име ВВ тужиоцу-противтуженом дата понуда за радно место вишег менаџера за програм менаџмент, са укупном зарадом у износу од 41.300 QR (KATARSKI RIAL), што конвертовано у евре износи 10.529,00 евра, те да је ову понуду својим потписом ВВ прихватио дана 27.1.2015. године. Тужилац је обвезник пореза на имовину за 2019. годину за стан у ... у износу од 22.178,46 динара, за стан у ... 7.389,51 динар и гаражно место 4.867,00 динара, за ... к.п.бр. ..., ..., ..., ... и ... и ..., и ... укупно 33.427,49 динара као и пореза на имовину за 2019. годину за пољопривредно земљиште ... и ... Тужилац је власник стана у улици ... површине 61,53 м², као и гараже површине 16,44 м², који је издавао. Из записника о примопредаји стана, сачињеног дана 16.2.2022. године који је потписан од стране пуномоћника тужиоца ... и тужене ББ произлази да је пуномоћник тужиоца-противтуженог предао у посед туженој-противтужиљи наведени стан бр. 13 у улици ..., у ..., са свим покретним стварима које се налазе у њему, а у коме ће тужена-противтужиља живети са малолетном ћерком почев од дана сачињавања записника. Рачуни за Инфостан за наведени стан износили су 8.306,99 динара и 91,19 динара за гаражу у новембру 2017. године. Из фотокопије извештаја за период мај 2015. године март 2018. године, произлази да је на рачун ББ различитим уплатама пренет укупан износ од 75.000,00 евра, а из фотокопија месечних уплата суд је утврдио да је тужилац-противтужени АА преко Вестерн Јуниона туженој-противтужиљи ББ уплаћивао у периоду од 23.1.2020. године до 27.12.2020. године месечне износе од по 600, 750 и 1.150 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је донео побијану пресуду којом је пре свега одбацио тужбу тужене-противтужиље у делу у коме је тражено да се утврди да су АА, држављани Републике Србије са личним подацима као у тужби и ВВ, држављанин Новог Зеланда, једна иста особа. По ставу првостепеног суда, овако постављени захтев не може бити предмет разматрања у парничном поступку и породичном спору, већ искључиво предмет управног поступка.

Првостепени суд је, ценећи чињеницу да су брачни односи странака озбиљно и трајно поремећени и да су парничне странке сагласне да се брак разведе, применом одредбе члана 41 Породичног закона Републике Србије, брак парничних странака развео и одлучио као у другом ставу изреке побијане пресуде. Ово стога што се сврха брака више не остварује и није ни друштвено оправдано одржавати брак.

Одлучујући о поверавању малолетног детета и одржавању личних односа са другим родитељем, суд је ценио достављене налазе и мишљења органа старатељства, као и налаз и мишљење комисије судских вештака од 29.11.2018. године, па како и међу странкама неспорно да је у најбољем интересу малолетног детета да се повери мајци на даљу бригу, негу и старање, односно на самостално вршење родитељског права, то је таква одлука и донета у ставу трећем изреке побијане пресуде.

Приликом одлучивања о начину одржавања личних односа малолетне ГГ са оцем АА, суд је имао у виду узраст детета, чињеницу да мајка разуме и подржава контакте између детета и оца, као и предложени модел комисије судских вештака у погледу начина одржавања личних односа малолетног детета са оцем, па је оценио да је

у најбољем интересу малолетне ГГ да односе са оцем одржава по моделу какав је предложен од стране комисије судских вештака. По становишту првостепеног суда, имајући у виду узраст малолетне ГГ, њен пол, емоционалне и развојне потребе, као и наводе тужиоца да у наредном периоду планира да своје пословање пребаци у Европу, а евентуално и у Србију, то нема ниједног разлога из кога предложени модел не би био добар за малолетно дете, а што је потврђено и налазом комисије судских вештака. Сходно томе, одлучено је као у ставу четвртом изреке побијане пресуде.

Приликом доношења одлуке о висини доприноса тужиоца-противтуженог издражавању малолетног детета, суд је ценио све битне околности – узраст малолетне ГГ, њене потребе у погледу исхране, становања, хигијене, школовања, одеће, обуће, ваннаставних активности, услове у којима се те потребе реализују, а са друге стране и имовно стање даваоца издражавања, односно њихово здравствено стање, приходе и раскоде, њихов животни стандард и стандард средине у којој живе, степен образовања и обавезу издржавања других лица. Ценећи све наведене околности, суд је одредио месечни износ од 700,00 евра, за који сматра да је довољан за подмирење потреба малолетног детета. По процени првостепеног суда, овако досуђеним износом доприноса тужилац-противтужени ће обезбедити детету животни стандард какав и он ужива, као и подмирење свих њених потреба, при чему је суд имао у виду и имовинске прилике и материјалне могућности другог родитеља, односно мајке са којом малолетна тужиља живи. Сходно томе, досуђени износ уз допринос мајке, као другог родитеља, ће задовољити све основне месечне потребе детета, с тим што ће мајка делимично доприносити новчаним давањима, а делимично свакодневним старањем о детету, те је сходно одредбама чланова 6, 154, 160, 161, 162, 266 и 272 Породичног закона, донео одлуку као у ставу петом изреке побијане пресуде. У погледу захтева тужиоца-противтуженог, који је тражио да на име свог доприноса за издржавање малолетне ГГ месечно плаћа износ од 500,00 евра у динарској противвредности, суд је одбио такав захтев, сматрајући да је тако опредељена висина доприноса прениска.

Одлучујући о тужбеном захтеву за делимично лишење родитељског права оца АА, суд је донео одлуку као у ставу седмом изреке пресуде, те је делимично лишио родитељског права тужиоца-противтуженог и то у делу који се односи на давање сагласности за одлучивање о питањима које битно утичу на живот малолетног детета у домену образовања детета – упис и промену школе, промену пребивалишта детета, регулисање пасоша и виза за малолетно дете и путовање ван граница Републике Србије. По схватању првостепеног суда, а полазећи од налаза и мишљења надлежног органа старатељства, отац АА је својим поступцима онемогућавао мајку ББ да врши родитељско право на адекватан начин. Ово поступање се огледа у томе да тужилац није доставио свој уговор о раду, није дао сагласност мајци са упише малолетну ГГ у државни вртић, а између родитеља није постојала ни сагласност око уписа малолетне ГГ у школу јер је отац инсистирао на приватној школи, а мајка на државној. Такође, до доношења привремене мере, мајка није могла да путује са малолетном ГГ ван граница Републике Србије, а тужени-противтужилац није за то дао сагласност, па суд сматра да су због овако несавесног вршења права и дужности из садржине родитељског права, у смислу одредбе члана 82 Породичног закона, испуњени услови за делимично лишење родитељског права, сходно одредбама чланова 6, 81, 82 и 266 Породичног закона Републике Србије.

Одлучујући о противтужбеном захтеву у делу који се односи на право становања малолетног детета на стану који је у власништву тужиоца-противтуженог, суд је пошао од одредбе члана 194 Породичног закона РС, те је, руководећи се најбољим интересом малолетног детета, закључио да је оправдано конституисање права становања на стану у ... у улици ..., на коме је тужилац носилац права својине. Ова непокретност је у власништву тужиоца-противтуженог, он се не противи конституисању овог права, нити ова службеност представља прекомеран терет, имајући у виду да осим овог стана тужилац поседује и друге непокретности у ..., а годинама је запослен у иностранству где се налази центар његових животних активности. Такође, сам тужилац је преко пуномоћника предао туженој-противтужили ову непокретност у посед, чиме је фактички признао део противтужбеног захтева који се односи на конституисање права становања у корист малолетне .. и њене законске заступнице до пунолетства детета и исти им уступио. Сходно наведеном, суд је у том делу усвојио противтужбени захтев и одлучио као у ставу осмом изреке побијане пресуде.

Одлучујући даље о противтужбеном захтеву у погледу захтева тужене-противтужиле да суд обавезе тужиоца-противтуженог да јој преда кључеве од стана, просторија у стану и поштанског сандучета, суд је у овом делу одбацио противтужбу, јер је из приложених писаних доказа несумњиво утврђено да је дана 16.2.2022 године тужена – противтужила примила од заступника тужиоца кључеве од стана и од поштанског сандучета, о чему је састављен записник о примопредаји, који је она и потписала.

Одлучујући даље о противтужбеном захтеву тужене – противтужиле у погледу начина одржавања личних односа малолетне .. са оцем, суд је одбио противтужбени захтев, сматрајући да је у најбољем интересу малолетног детета да се односи одвијају по моделу који је предложен од стране комисије вештака, а који је суд у целости прихватио.

Суд је одбио и противтужбени захтев тужене – противтужиле којим је тражила да се обавезе тужилац – противтужени АА да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне ГГ плаћа месечно износ од 25% од редовних месечних примања која остварује. Првостепени суд сматра да нису испуњени услови за усвајање противтужбеног захтева у процентуалном износу од редовних месечних новчаних примања, с обзиром на то да тужилац – противтужени није доставио уговор о раду, за који тврди да је документ заштићен пословном тајном и правилима о пословању која важе у Катару где је запослен. Сходно томе, суд није могао да утврди висину његове месечне зараде, нити висину његових прихода и расхода, па самим тим ни његово свеобухватно имовинско стање, поводом кога би могао да одреди његов допринос у издржавању малолетне ГГ у процентуалном износу, како је то противтужбом тражено. Следом изнетог, донео је одлуку као у ставу једанаестом изреке побијане пресуде.

У погледу трошкова парничног поступка, првостепени суд сматра да су испуњени услови за одступање од општих правила о накнади трошкова парничног поступка, имајући у виду одредбу члана 207 Породичног закона и специфичности спора из односа родитеља и деце, те је донео одлуку да свака странка сноси своје трошкове поступка и одлучио као у ставу дванаестом изреке побијане пресуде.

Супротно жалбеним наводима парничних странака, оваква одлука првостепеног суда је правилна и на закону заснована у погледу одлуке суда којом је одбачена противтужба, као у ставовима првом и деветом изреке пресуде, као и у делу у коме је одлучено о начину одржавања односа малолетне ГГ са оцем АА, те у погледу установљеног права становања малолетне ГГ на стану тужиоца – противтуженог, у ком делу је за своју одлуку првостепени суд дао довољне и јасне разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, правилно је првостепени суд закључио да је противтужба у делу у коме је тражено да се утврди да су АА рођен ... године у ..., држављанин Републике Србије и ВВ рођен ... године у ..., држављанин Новог Зеланда, једна иста особа, недозвољен и да не може бити предмет расправљања у парничном поступку. Ово стога, што се не ради о правној заштити коју суд пружа у парничном поступку, у смислу одредбе чл. 1 Закона о парничном поступку, нити је реч о тужби за утврђење, чије подношење је прописано одредбом чл. 194 Закона о парничном поступку, па суд о таквом захтеву не може расправљати. Тужилац је наиме, држављанин Републике Србије и као такав се пред органима наше државе легитимише и идентификује именом којим је и уписан у матичне књиге и књигу држављана. Уколико се пред органима друге државе користи другим именом, то може бити предмет расправљања у другом поступку, уколико су за то испуњени законски услови.

При том, чињеница да је првостепени суд уз име тужиоца АА, у загради означио и име ВВ, које се наводи у документима из иностранства (понуда за закључење уговора о раду и сл.), није од утицаја на правилност одлуке, јер је то само прилагођени облик истог имена, унет ради лакше идентификације, за случај потребе признања и извршења одлуке пред иностраним органима. Сходно наведеном, правилан је закључак првостепеног суда да да је противтужба у наведеном делу недозвољена, јер парнични суд није надлежан да одлучује о таквом захтеву, те је решење садржано у ставу првом изреке пресуде потврђено.

Такође, правилна је и одлука првостепеног суда садржана у ставу деветом изреке побијане пресуде, којом је одбачена противтужба тужене – противтужиље у делу у коме је тражила да се обавезе тужилац да њој и малолетној ГГ преда кључеве од стана и просторија и поштанског сандучета стана на коме имају установљено право становања. Ово стога, што је из изведених доказа несумњиво утврђено да је тужилац – противтужени преко свог пуномоћника већ извршио предају стана, предајом кључева од стана и кључева од поштанског сандучета, о чему је сачињен записник о примопредаји од 16.2.2022. године, који је тужена – противтужиља и потписала, те тужена – противтужиља нема правни интерес за подношење противтужбе са оваквим захтевом. Сходно томе, правилно је закључио првостепени суд да је противтужба у овом делу недозвољена, односно да су се испунили услови за одбачај противтужбе у том делу.

Неосновани су наводи жалбе тужене – противтужиље у којима се истиче да пресуда мора да садржи обавезујући део који би тужена – противтужиља по потреби могла принудно извршити, с обзиром на неспорно утврђену чињеницу да се малолетно дете и она, као њен законски заступник, већ налазе у поседу стана у чему их нико не узнемирава, а уколико би до тога дошло, свакако би имала могућност употребе других

правних средстава ради заштите стеченог права.

Разматрајући правилност одлуке првостепеног суда у погледу одржавања личних односа малолетне ГГ са оцем АА, на начин како је то одређено у ставу IV изреке пресуде, Апелациони суд је закључио да је у овом делу одлука правилна и законита. Наиме, првостепени суд је начин одржавања односа између малолетног детета и оца одредио у најбољем интересу малолетног детета, имајући у виду налаз и мишљење комисије судских вештака, који су приликом давања налаза и мишљења имали у виду целокупну породичну ситуацију, профил и личност сваког од родитеља и малолетног детета, као личне околности сваког од њих. Ценећи све ове околности, комисија је предложила уобичајени модел виђања оца и малолетног детета у циљу успостављања самосталног провођења времена оца са дететом, при чему је реч о уређењу односа између оца и детета на дуге стазе, па то што отац живи и ради у Катару и стварно може да искористи само 30 дана годишњег одмора у току године није од утицаја. Ово нарочито стога што ће се оваква ситуација можда променити у погледу места боравка оца, али имајући у виду и садашњи узраст малолетног детета и њену потребу да део времена проводи самостално са оцем.

Сходно наведеном, неосновани су и без утицаја жалбени наводи тужене – противтужиље да је такво одређивање модела апсурдно и да није у интересу малолетног детета, јер ни у једном од датих налаза и мишљења, како органа старатељства, тако и комисије судских вештака, није наведено да би неостваривање овако одређеног модела због боравка тужиоцау иностранству, могло довести до траума код малолетног детета, нити оставити трага у њеном емоционалном животу. Стога и Апелациони суд сматра да ће одређен модел личних доноса бити оствариван у складу са могућностима родитеља и детата, односно - у периодима када тужилац борави у Србији на овако удређен начин, а у периодима када борави ван Србије не, при чему је пресудом прописана и обавеза оца да свој долазак у Србију најави мајци детета 7 дана пре термина доласка, како би дете било припремљено на одржавање контакта са оцем. Све ово, у склопу чињенице да је малолетно дете сада узраста 8 година, да има већи степен разумевања и већу могућност да са оцем одржава контакт и другим начинима – преко телефонске и интернет комуникације, доводи до закључка да је овако одређен начин виђања адекватан и узрасту и потребама малолетног детета и у циљу блискости и одржања односа са родитељем који не врши родитељско право.

У смислу већ изнетог, правилна је и одлука првостепеног суда садржана у ставу десетом изреке пресуде којом је одбијен тужбени захтев тужене-противтужиље којим је тражила да се лични односи малолетне ГГ са оцем АА уреде на тај начин што ће се обезбедити поступност у успостављању самосталног провођења времена оца са дететом на начин ближе наведен у овом ставу изреке. Наиме, и по схватању овог суда, имајући у виду садашње године старости детета и чињеницу да малолетна ГГ већ има донекле изграђен однос са оцем са којим одржава контакт путем видео позива, јасно је да предложена поступност у провођењу времена оца са дететом није неопходна, нарочито при чињеници да мајка има период од недељу дана да дете припреми за виђање са оцем, као и да дужем боравку оца са дететом свакако претходе и периоди краћег виђања, као што је то већ случај.

Из изнетих разлога, а применом одредбе члана 390 Закона о парничном

поступку, у вези члана 202 Породичног закона, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

У погледу жалбе тужене-противтужиље изјављене на одлуку садржану у ставу VIII изреке пресуде, суд сматра да је жалба у овом делу недозвољена, с обзиром на то да је у овом ставу усвојен њен захтев у погледу конституисања права становања у корист ње и малолетног детета на предметном стану у ул. ... у ... у који су се тужена-противтужиља и мал. ГГ већ уселиле, па тужена-противтужиља, која је успела у захтеву нема правни интерес да овакву одлуку побија у смислу одредбе члана 378 став 3 ЗПП-а. На правилност ове одлуке нису од утицаја ни наводи жалбе тужене-противтужиље, да одлуку побија из разлога што у овом ставу изреке није наведено да ће пресуда служити као основ за пријаву пребивалишта малолетне тужиле, с обзиром на то да је тужена-противтужиља у том делу могла захтевати допуну пресуде, а не побијати одлуку која је донета у складу са њеним захтевом.

Из изнетих разлога, Апелациони суд сматра да је недозвољена и жалба тужене-противтужиље изјављена на одлуку садржану у ставу V изреке пресуде, којим је обавезан тужилац-противтужени АА да на име свог доприноса за издржавање детета плаћа месечно износ од 700,00 еура, сваког првог до петнаестог у месецу за текући месец, почев од 02.04.2018. године, па убудуће, док за то постоје законски услови. Наиме, и овом одлуком суда је делимично усвојен захтев тужене-противтужиље, па она нема правни интерес да овакву одлуку побија у усвајајућем делу, сходно одредби члана 378 став 3 ЗПП-а.

Следом изнетог, применом одредбе члана 401 тач. 1, а у вези са чл. 389 став 1 и 378 став 3 ЗПП-а, одлучено је као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Међутим, изложено становиште првостепеног суда о датим разлозима за одређивање висине доприноса тужиоца-противтуженог АА у издржавању малолетне ћерке ГГ, за сада се не може прихватити као правилно, јер је засновано на погрешној примени материјалног права, са којих разлога ни чињенично стање није правилно утврђено.

Наиме, одредбом члана 161 став 1 Породичног закона, прописано је да се издржавање по правилу одређује у новцу, а одредбом члана 162 став 1 истог закона прописано је да поверилац издржавања може по свом избору захтевати да висина издржавања буде одређена у фиксном месечном новчаном износу или у проценту од редовних новчаних примања дужника издржавања.

Наведено значи да је на повериоцу права издржавања да ли ће висину издржавања тражити у фиксном месечном новчаном износу, или у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања. У конкретном случају, тужена-противтужиља, као законски заступник малолетног детета, истакла је захтев за допринос издржавању малолетног детета у процентуалном износу од месечних новчаних примања тужиоца-противтуженог, док је суд својом одлуком висину издржавања одредио у фиксном месечном износу. Међутим, издржавање у фиксном месечном износу се не може одредити без сагласности примаоца издржавања сходно цитираној одредби члана 162 став 1 Породичног закона, а на шта се и указује жалбом

тужене-противтужиље.

Сходно наведеном, не може се прихватити као правилан став првостепеног суда да одређивање висине доприноса издржавања у процентуалном износу зависи од чињенице да тужилац-противтужени током поступка није доставио свој уговор о раду, нити други доказ о висини месечних примања, у ком случају је ову околност требало ценити применом правила о терету доказивања. Наиме, у ситуацији у којој поверилац издржавања истиче захтев за одређивање доприноса издржавању у процентуалном износу од зараде, а супротна страна, односно дужник издржавања, не доставља доказе о висини својих месечних новчаних примања, суд ће, ценећи утврђено чињенично стање и приложене доказе, одредити висину доприноса на онај начин на који је то поверилац издржавања тражио, уколико сматра да је то у најбољем интересу малолетног детета. Суд ће, при том наравно разјаснити, као несумњиво, да је дужник издржавања запослен, да остварује месечна примања и колики су његови приходи, при чему ће начин извршења ове његове обавезе бити предмет другог поступка. Сходно наведеном, одлука је морала бити укинута у погледу висине доприноса за издржавање малолетног детета, како у делу у коме је захтев усвојен у фиксном износу, тако и у одбијајућем делу и у погледу противтужбеног захтева, којим је тражено одређивање процентуалног износа од редовних месечних новчаних примања, због чега је донета одлука као у ставу другом изреке пресуде.

Такође, у погледу одлуке суда о делимичном лишењу тужиоца родитељског права, одлука је донета погрешном применом материјалног права, због чега је и чињенично стање остало непотпуно утврђено. Наиме, одредбама чланова 81 и 82 Породичног закона прописани су разлози за потпуно и делимично лишење родитељског права, а то су злоупотреба права и грубо занемаривање дужности из садржине родитељског права у случају потпуног лишења, односно несавесно вршење родитељског права или дужности из садржине родитељског права када је реч о делимичном лишењу. Према члану 78 став 3 истог закона, родитељ који не врши родитељско право има право и дужност да издржава дете, да са дететом одржава личне односе и да о питањима која утичу на живот детета одлучује заједнички и споразумно са родитељем који врши родитељско право. Сходно ставу 4 истог члана о питањима која битно утичу на живот детета у смислу тог закона, сматрају се нарочито: образовање детета, предузимање већих медицинских захвата над дететом, промена пребивалишта детета и располагање имовином детета велике вредности.

Из цитираних законских одредби произлази да је лишење родитељског права крајња мера и најтежа породично-правна санкција за родитеља у ситуацији када несавесно врши родитељско право или дужности из садржине родитељског права. У конкретној ситуацији, из изведених доказа не произлази да је тужилац-противтужени показао такав степен несавесности да би то оправдало одлуку суда о делимичном лишењу родитељског права када су у питању одлуке које битно утичу на живот детета. Наиме, суд је одлуку о овом делу захтева засновао на налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад који при том није саслушао оба родитеља, већ је свој налаз засновао само на исказу тужиље, а примедбе тужиоца-противтуженог суд није доставио Градском центру за социјални рад ради изјашњења и допуне.

Такође, имајући у виду одредбе члана 4 став 3 Закона о пребивалишту и

боравишту грађана и одредбу члана 29 став 1 Закона о путним исправама, тужена-противтужиља, као родитељ који самостално врши родитељско право, има могућност да без сагласности другог родитеља изврши и пријаву пребивалишта малолетног детета и тражи издавање путне исправе и исправе за путовање детета са трећим лицем ван Републике Србије, као и да са њим пређе државну границу. Сходно свему томе, евентуално одбијање сагласности туженог за путовање малолетне тужиље са мајком у иностранство или за издавање путних исправа заједничком детету, не може се сматрати несавесним вршењем права и дужности у тој мери да угрожава интерес малолетног детета и да би било оправдано усвајање тужбеног захтева да се он делимично лиши родитељског права.

Укинута је и одлука о трошковима поступка из става шестог изреке, јер зависи од коначног исхода спора, па је одлучено као у ставу другом изреке пресуде.

Полазећи од свега наведеног, а применом одредби чланова 391 и 392 став 2 ЗПП-а, у вези члана 202 Породичног закона, одлучено је као у ставу другом изреке пресуде.

Одлучујући даље о правилности побијаних решења од 28.09.2023. године и од 24.05.2023. године, а применом атракције надлежности, Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца-противтуженог, изјављена против првостепеног решења од 28.09.2023. године, неоснована, док је жалба тужене-противтужиље поднета против решења од 24.05.2023. године, основана.

Наиме, правилна је одлука првостепеног суда да је само делимично основан захтев за исправку побијане пресуде и то у делу у коме је у образложењу одлуке наведено да је стан у ул. ... у власништву тужиоца, уместо у власништву оца тужиоца, а до чега је дошло услед очигледне грешке. У преосталом делу, у погледу означања имена тужиоца-противтуженог, захтев за исправку пресуде је правилно одбијен, с обзиром на то да првостепени суд није грешком уз име тужиоца у загради означио и име ВВ, већ је реч о прилагођеном облику истог имена, које је наведено ради лакше идентификације, а за случај потребе признања и извршења одлуке пред иностраним органима. Сходно наведеном, ово решење је потврђено, применом одредбе чл. члана 401 тачка 2 ЗПП, и одлучено је као у ставу четвртом изреке ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом тужене-противтужиље побија решење од 24.05.2023. године, које је донето уз битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374. ст.2. Тач.12 ЗПП. Ово с тога што се у изреци решења наводи да се истим исправља решење тог суда П2 406/18 од 28.09.2023. године, а у даљем делу изреке се исправљају делови пресуде. Осим наведеног, ово решење не садржи ни разлоге и наводе о чињеницама, на којима суд заснива такву своју одлуку, па је исто било немогуће испитати са становишта оправданости и правилности донете одлуке. Из свих ових разлога, побијано решење је морало бити укинута, па је применом одредбе чл. члана 401 тачка 3 ЗПП одлучено као у ставу петом изреке ове пресуде.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити наведене битне повреде одредаба парничног поступка, тако што ће правилном применом материјалног права и руководећи се најбољем интересом малолетног детета, утврдити све битне чињенице

на које је претходно указано, а које представљају основ за утврђење висине доприноса туженог издржавању малолетног детета, прибавити допунско мишљење Градског центра за социјални рад, Одељење Врачар, поводом примедби тужиоца-противтуженог на предлог за делимично лишење родитељског права, те ће утврдити све битне чињенице које се тичу потреба малолетне ГГ и могућности тужиоца и тужене да малолетном детету обезбеде довољно средстава за издржавање и животни стандард какав ужива и дужник издржавања, имајући у виду истражно начело прописано у члану 205 Породичног закона. Када поступи на изложени начин, првостепени суд ће правилном применом материјалног права одлучити о преосталим захтевима странака, при чему је дужан да за своју одлуку наведе јасне и потпуне разлоге о битним чињеницама, како би се њена законитост и правилност могла испитати.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић